

Seat No. _____

Printed page No. 2

[131]

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.A. EXAMINATION, SEMESTER -III

Friday, Date: 11-11-2022

Session: Evening Time: 02:00 P.M. To 05:00 P.M.

Subject- Sanskrit Code: UA03CSAN21

Vikramorvashiyam of Kalidas

Total Marks: 70

પ્રશ્ન ૧. (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે શ્લોકોનો અનુવાદ કરો.

(૦૮)

- (૧) ગતં ભયં ભીરુ સુરારિસંભવં
ત્રિલોકરક્ષી મહિમા હિ વજ્રિણઃ।
તદેતદુન્મીલય ચક્ષુરાયતં
મહોત્પલં પ્રત્યુષસીવ પદ્મિની॥
- (૨) તુલ્યાનુરાગપિશુનં લલિતાર્થબન્ધં
પત્રે નિવેશિતમુદાહરણં પ્રિયાયાઃ।
ઉત્પક્ષમણો મમ સખે મદિરેક્ષણાયા-
સ્તસ્યાઃ સમાગતમિવાનનમાનનેન॥
- (૩) ઉત્ક્રીર્ણા ઇવ વાસયષ્ટિષુ નિશાનિદ્રાલસા બર્હિણો
ધૂપૈર્જાલવિનિઃસૃતૈર્વલભયઃ સંદિગ્ધપારાવાતાઃ।
આચારપ્રયતઃ સુપુષ્પબલિષુ સ્થાનેષુ ચાર્દિષ્મતીઃ
સંધ્યામઙ્ગલદીપિકા વિભજતે શુદ્ધાન્તવૃદ્ધાજનઃ॥
- (૪) નવજલધરઃ સંનદ્ધોઽયં ન દૃપ્તનિશાચરઃ
સુરધનુરિદં દૂરાકૃષ્ટં ન નામ શરાસનમ્।
અયમપિ પટુર્ધારાસારો ન બાળપરમ્પરા
કનકનિકષસ્નિગ્ધા વિદ્યુત્પ્રિયા ન મમોર્વશી॥

(બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે સસંદર્ભ સમજાવો.

(૧૦)

- (૧) ઉપકૃતં ખલુ દાનવૈઃ
- (૨) નનુ પ્રથમં મેઘરાજિર્દૃશ્યતે પશ્ચાદ્વિદ્યુલ્લતા।
- (૩) દૂરાકૃષ્ટઃ ખલુ પ્રણયોઽસહનઃ।
- (૪) છિન્નહસ્તો મત્સ્યે પલાયિતે નિર્વિણ્ણો ધીવરો ભળતિ ધર્મો મે ભવિષ્યતિ।

[P.T.O.]

[15]

પ્રશ્ન ૨. 'વિક્રમોર્વશીયમ્'ને આધારે કાલિદાસનું નાટ્યકાર તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.
અથવા

(૧૭)

ઉર્વશીનું પાત્રાલેખન કરો.

પ્રશ્ન ૩. 'વિક્રમોર્વશીયમ્'નું મૂળ દર્શાવી કાલિદાસે તેમાં કરેલા પરિવર્તનોની સમીક્ષા કરો.
અથવા

(૧૭)

'વિક્રમોર્વશીયમ્'ના પાંચમા અંકની સમીક્ષા કરો

પ્રશ્ન ૪. નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે ટૂંકનોંધના ઉત્તર આપો.

(૧૮)

૧. કાલિદાસની કૃતિઓ

૨. ભૂજપત્રપ્રસંગ અને તેનું નાટ્યગત મહત્વ.

૩. કુમાર આયુષ

૪. કાલિદાસનું પ્રકૃતિનિરુપણ

————— X —————